

Täysistunto

Torstai 19.5.2022 klo 16.00—18.07

2.1. Suullinen kysymys kotimaisen ruoantuotannon kustannuskriisistä (Sheikki Laakso ps)

Suullinen kysymys SKT 101/2022 vp

Suullinen kyselytunti

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Edustaja Laakso, olkaa hyvä.

Keskustelu

16.01 **Sheikki Laakso ps:** Arvoisa puhemies! Olemme ruoan hinta- ja tuotantokriisissä. Kotimaisesta ruoasta ja ruoan laadusta joudutaan tinkimään, kun varaa on vain halvempaan.

Pellervon taloustutkimuskeskus ennustaa, että hinnat nousevat tänä vuonna vielä jopa toistakymmentä prosenttia, ehkä enemmänkin. Syynä on Suomessa ruoan tuotantokustannusten räjähdysmäinen kasvu. Kävin juuri tutustumassa Kouvolassa Lukkarin Maatilaan, ja kun siellä katselin heidän kustannustensa nousua, nousi jopa minulla tukka pystyyn. Lannoitteet, rehut, kaasu, sähkö, öljy — kaikkien hinnat hipovat pilviä, eikä loppua näy.

Arvoisa hallitus, miten te aiotte helpottaa suomalaisen ruoantuotannon arkea? Teidän on nyt pakko ryhtyä toimiin, vai onko tarkoitus ajaa kotimainen ruoantuotanto alas ja korvata se esimerkiksi maailmalta tuodulla soijalla?

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Ministeri Kurvinen, olkaa hyvä.

16.02 **Maa- ja metsätalousministeri Antti Kurvinen** (vastauspuheenvuoro): Herra puhemies! Kiitän edustaja Laaksoa erinomaisesta kysymyksestä. Tilanne on juuri sellainen kuin kansanedustaja äsken kuvasi. Suomalainen elintarviketuotanto on ehkä EU-ajan pahimmassa kriisissä tähän mennessä. Tekijöitä taustalla on monia: taustalla on pitkään jatkunut huono kannattavuus, meidän elintarvikeketjussamme tuottajalla on erittäin vähän voimaa siinä arvoketjussa verrattuna teollisuuteen ja kauppaan, ja tietysti koronan jälkeinen raaka-aineitten hinnannousu ja myös Ukrainan sodan aiheuttamat tuotantopanosten hintojen nousut ovat kriisiyttäneet tilanteen.

Hallitus toi keväällä yli 300 miljoonan euron huoltovarmuuspaketin tämän akuutin kriisin auttamiseen, ja se on käsittääkseni Euroopassa tällä hetkellä suurin tällainen vastaava paketti. Tällä hetkellä minun johdollani valmistellaan tulevan maataloustukien ohjelma-kauden toimeenpanoa Suomessa, ja myös siinä huomioidaan paremmin tämä ruoan omavaraisuus ja huoltovarmuus. [Puhemies koputtaa]

Arvoisa puhemies! Palaan asiaan tarkemmin varmaan jatkokysymyksissä.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 60/2022 vp

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Pyydän nyt niitä edustajia, jotka haluavat esittää lisäkysymyksiä, ilmoittautumaan painamalla V-painiketta ja nousemalla seisomaan. — Edustaja Laakso, olkaa hyvä.

16.03 Sheikki Laakso ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Me tiedämme kyllä, ettei hallitus ole syyllinen maailmanpoliittiseen tilanteeseen ja sen aiheuttamaan hintojen nousuun, [Eduskunnasta: Hyvä!] mutta te voitte tehdä kansallisia toimia, joilla ruoan tuotantokustannuksia ja samalla loppuhintaa lasketaan. [Petri Huru: Juuri näin!] Kotimaisen ruoan hinta laskee tehokkaammin, jos tuotantokustannuksia lasketaan esimerkiksi energia- ja polttoaineveroja laskemalla. Perussuomalaiset ovat tätä esittäneet, mutta hallitus ei ole suostunut. Tiloille kohdennetut veroalet toimivat myös. Nämä tukisivat nimenomaan kotimaista tuotantoa ja laskisivat kotimaisen ruoan hintaa. [Anne Kalmari: Tänään juuri istunnossa!]

Hyvä ministeri Kurvinen, kun ministeri Leppä lupaili maatalouden ahdingon auttamista, niin miten te, arvon ministeri, aiotte estää oikeasti maatilojen konkurssit?

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Ministeri Saarikko, olkaa hyvä.

16.04 Valtiovarainministeri Annika Saarikko (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Nyt olemme kyselytunnilla todella arjen perusasioissa. Tämän sodan jälkeen leivästä ja lämmöstä on ollut syytä puhua, ja leipää tulee suomalaisilta maatiloilta. Käynnissä on kevätkylvöt, ja myös sääolosuhteet vaikuttavat paljon siihen, millainen vuosi on edessämme.

Nostitte esiin verotuksen mahdollisuudet. Hallitushan päätti energiaveron tuplapolauksesta, joka on tuotu eduskunnan käsittelyyn joitakin viikkoja sitten ja saatettaneen tilojen maksuun mahdollisimman pian, lähiviikkoina, kun esitys täältä on valmiina. [Anne Kalmari: Tänään istunnossa!]

Samalla voin ilokseni kertoa, että jos asiat nyt etenevät loppuun asti — harkitsin tarkkaan, kerronko tämän teille, asia ratkeaa aivan lähipäivinä EU-komission kanssa — on mahdollista, että paljon Suomessa pohdituttanut maatilojen tuotantorakennusten verovapaus voisi edetä nyt Ukraina-poikkeuksen nimissä, niin että me pystyisimme verohuojennuksen toteuttamaan tälle vuodelle maataloille myös tuotantorakennusten verojen osalta, ja se on teko nimenomaan näiden tilojen puolesta, [Puhemies koputtaa] jotka ovat investoineet nyt paljon tulevaisuuteen ja tarvitsevat tukeamme. [Sanna Antikainen: Tämä oli perussuomalaisten esitys, unohditte sen kertoa! — Välihuutoja perussuomalaisten ryhmästä]

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Edustaja Elomaa, olkaa hyvä.

16.05 Ritva Elomaa ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Suurin osa tästä 300 miljoonan tukipaketista meni kyllä tulevaisuuden vihertämiseen, ei viljelijän taskuun.

Suomen maatalous on hätätilassa. Nyt on viimeistään ymmärrettävä, että tässä on tosi kyseessä. Huoltovarmuuden taso tulee romahtamaan, jos suomalaisia tiloja lakkautetaan nykyistä tahtia. Ongelmien ydin on alhaiset tuottajahinnat suhteessa kustannuksiin. Kauppa, elintarviketeollisuus ja keskusjärjestöt korjaavat potin, ja alkutuottajalle jää vain murusia. Kilpailulainsäädäntöä ja elintarvikelakia pitää uudistaa, koska neuvottelupöydissä ei ole löytynyt ratkaisua tähän mennessä. Vastuu on nyt hallituksella, eikä se voi piilotella

Pöytäkirjan asiakohta PTK 60/2022 vp

enää EU-direktiivien takana. Kysyn asianomaiselta ministeriltä: kuinka hallitus aikoo korjata tämän vääristymän?

Lisäksi totean, että julkisten hankintojen kotimaisuusastetta on nostettava reilusti, ja toivon, että hallitus puuttuu tähän ja siivittää kuntia tuottamaan ja antamaan eri laitoksissa [Puhemies koputtaa] sitä hyvää suomalaista antibioottivapaata ruokaa kuluttajille.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Ja kuka ministereistä? — Kurvinen. Olkaa hyvä, ministeri Kurvinen.

16.07 Maa- ja metsätalousministeri Antti Kurvinen (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Sinänsä asiantuntevaa puheenvuoroa pitää sillä tavalla oikaista, että suurin osa huoltovarmuuspaketista, yli 200 miljoonaa, menee suoraan tukiin tiloille. Noin 100 miljoonaa siitä menee juuri näihin kehittämiskohteisiin, jotka edustaja mainitsi, ja nekin ovat kyllä aika hyviä: biokaasun edistäminen, minusta se on erittäin positiivinen juttu, kyllä meidän pitää maataloutta kehittää. Yli 200 miljoonaa tulee, muun muassa tämä energiaveron palautus, jonka valtiovarainministeri mainitsi, sika- ja siipikarjatalouden ja puutarhatalouden lisätuki, 42 miljoonaa, luonnonhaittakorvauksen lisärahoitus, 120 miljoonaa, porotalouden ja kalatalouden lisärahoitus, 6 miljoonaa euroa. Nämä tulevat suoraan tiloille estämään niitä vararikkoja ja auttamaan siihen akuuttiin hätään.

Arvoisa puhemies! Olen antanut määräykset ministeriössä tulevalle maataloustukikaudelle, että ruoantuotantoon pitää panostaa enemmän, vähemmän maisemanhoitoon ja muihin sinänsä hienoihin asioihin. [Perussuomalaisten ryhmästä: Kotimaisen ruoan tuotantoon!] Maatalouspolitiikan tavoitteen pitää jatkossa Suomessa olla ruoantuotanto.

Arvoisa puhemies! Totean tässä kaupan herroille ja rouville, että maksakaa [Puhemies koputtaa] nyt oikea hinta siitä ruoasta, ja mikäli te ette maksa, [Puhemies: Kiitoksia!] tulen näitä lakimuutoksia tuomaan eduskuntaan, muun muassa elintarvikemarkkinalakiin. [Oikealta: Kauanko uhkaillaan vaan?]

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Edustaja Mäenpää, olkaa hyvä.

16.08 Juha Mäenpää ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! On totta, että te odotatte sieltä Euroopan unionista nyt päätöstä maatalouden tuotantorakennusten kiinteistöveron poistoon. Haluan tässä nyt nostaa sen esiin, että itse sen tein ja sen allekirjoittivat perussuomalaiset laajalti. Sosiaalidemokraateistakin edustaja al-Tae sen allekirjoitti. [Eduskunnasta: Kristillisdemokraatit!] Se oli tärkeä esitys. — Ja kristilliset allekirjoittivat. Siellä oli hyvin laajasti kannatusta. — Mutta se oli tehty useiksi vuosiksi.

Maatalous on nyt noin viiden vuoden ajan ollut semmoisessa kriisissä, että tiloille ei tahdo löytyä jatkajia. Isännät jopa sanovat omille lapsilleen, että tätä ei kannata enää jatkaa. Minä tein sen esityksen. Se oli pitkäkestoinen, se ei ollut tälle vuodelle. Miten te näette tämän asian? Eikö sen pitäisi olla jatkuva, että tilat uskaltavat tehdä niitä [Puhemies koputtaa] investointeja jatkossakin?

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Ministeri Saarikko, olkaa hyvä.

16.09 Valtiovarainministeri Annika Saarikko (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Iloitsen suuresti siitä, mikäli tälle esitykselle löytyy näin laaja tuki eduskunnasta.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 60/2022 vp

Kysymys ei ole, edustaja, teistä, kysymys ei ole minusta, ei hallituksesta eikä oppositiosta, [Toimi Kankaanniemi: Tai Brysselistä!] vaan kysymys on suomalaisen yhteiskunnan huoltovarmuudesta, alkutuottajista ja mahdollisuudesta toteuttaa elinkeinoa meidän kaikkien parhaaksi suomalaisten kauppojen hyllylle, suomalaisen ruuan hyväksi. Siksi tämä esitys on tehty, siksi siitä on käyty perusteelliset keskustelut EU:n suuntaan, ja olen hyvin toiveikas, että saamme tämän kokonaisuuden nyt Ukraina-poikkeuksena toteutettua niin, että tuotantorakennusten verovapaus voisi toteutua. Mitä se tarkoittaa käytännössä? Se joillakin tiloilla parhaimmillaan — tai pahimmillaan — koskettaa jopa useiden kymmenien tuhansien eurojen verran verotusta, lisämaksua tiloille, mutta keskimäärinkin paljon investoineille, juuri näille nuorille tilallisille, noin tuhansien eurojen vuosittaista verorasitusta. Nyt tästä saisimme huojennuksen. [Puhemies koputtaa] En tarkoita, että se ratkaisee koko ongelmaa, [Juha Mäenpää: Miksi vain vuodeksi? Se oli kysymys!] mutta kyllä, hienoa, edustaja, että voimme tätä yhdessä edistää.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Edustaja Wallinheimo, olkaa hyvä.

16.10 Sinuhe Wallinheimo kok (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Ostovoima kansalaisilta on todellakin heikentynyt, ja se on fakta. Fakta on myös se, että Suomessa ei ole kilpailua niin paljon kuin muualla Euroopassa, ja jos kilpailua lisättäisiin, niin hinnat myös laskisivat. Meillä on paljon monopoleja, monopolin kaltaisia aloja ja jopa oligopoleja. Nämä eivät ole tehokkaita eivätkä anna kuluttajalle sellaista hyötyä, jota monissa muissa Euroopan maissa niistä saadaan. Esimerkiksi maksamme lääkkeitä keskimäärin enemmän kuin muut Pohjoismaat, ja meidän kaupan alamme on selvästi keskittyneempää kuin muualla. Kysyisinkin ministeriltä, mitä aiotte tehdä kilpailun lisäämiseksi, jotta hinnat laskevat ja sitä kautta kuluttajan ostovoima lisääntyisi myös Suomessa.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Ministeri Haatainen, olkaa hyvä.

16.11 Työministeri Tuula Haatainen (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Tosiaan maatalouden ja alkutuotannon tilanne on huolestuttava, mistä tämä kysymysketju lähti liikkeelle, ja kotimainen ruokateollisuus on monessa mielessä tietenkin tärkeä meidän huoltovarmuuden kannalta, ja siitä pitää huolehtia.

Mutta nämä keskittyneet markkinat, mikä siihen sitten puree, niin siihen ainoa tehokkain keino oikeastaan on tällainen tarkoituksenmukainen ennakkovalvonta. Siinä me olemme tekemässä nyt tiukennuksia yrityskauppavalvontaan, eli näitä ehtoja ollaan kiristämässä, ja hallituksella on tämä parasta aikaa keskusteluissa, mihin se raja asettuu. Itse olen valmis huomattaviinkin kiristykseen siinä, jotta pystymme myös tätä kautta etukäteen vaikuttamaan siihen, että tällaisista keskittymistä ei tapahdu. Kaupan alallahan sitten vähittäiskaupan osalta tällainen määräävän markkina-aseman käyttö [Puhemies koputtaa] on rajoitettu jo aiemmalla lainsäädännöllä, eli siellä on [Puhemies: Kiitoksia!] se 30 prosentin raja.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Edustaja Satonen, olkaa hyvä.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 60/2022 vp

16.12 Arto Satonen kok (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Palaan näihin suomalaisen ruokatuotannon kannattavuusongelmiin. Täällä ministeri jo hyvin sanoi, että lähetitte vahvan viestin kaupan suuntaan. Olen siitä täysin samaa mieltä, että teollisuuden ja kaupan pitää tässä asiassa reagoida.

Mutta kysyn teiltä siitä puolesta, johon me voimme enemmän täällä itse poliittisilla päätöksillä vaikuttaa, eli julkisista hankinnoista. Jos tietoni ovat oikeat, niin julkisten hankintojen puolella on kaikkein vähiten huomioitu tämä kustannusten nousu niissä hinnoissa, jotka tuottajille maksetaan. Eli sillä puolella on kaikkein vähiten reagoitu tähän tilanteeseen. Ymmärrän, että normaalisti sopimuksista pidetään kiinni, mutta eikö niiden sopimusten pitäisi toimia sillä tavalla, että silloin kun kustannukset räjähtävät, niin huolehditaan siitä, että tuottajat pärjäävät, jotta myös jatkossa on jotain, mitä voidaan julkiselle sektorille hankkia?

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Ministeri Kurvinen, olkaa hyvä.

16.13 Maa- ja metsätalousministeri Antti Kurvinen (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Edustaja Satonen otti todella tärkeän asian esiin, ja nyt kaupan herrojen ja rouvien lisäksi lähetän vetoomuksen myös kaikille suomalaisille kuntapäätäjille ja uusien hyvinvointialueiden päätäjille, kaikille hankintarenkaille ja vastaaville, myös valtion toimijalle Hanselille. Erityisesti julkisen vallan pitää kantaa yhteiskuntavastuuta tässä tilanteessa, missä suomalaisella maataloudella on kriisi. Tarkastelkaa niitä sopimuksia uudelleen, avatkaa niitä uudelleen. Näin pitää myös myös kaupan toimia, ja olen saanut sen käsityksen, että näin on tässä tilanteessa myös toimittu. [Mauri Peltokankaan välihuuto]

Arvoisa puhemies! Palaan vielä hieman tähän kansalliseen maatalouspolitiikkaan. Kun meillä alkaa uusi ohjelmakausi 2023—2027 ja sitä viimeistellään tällä hetkellä — olen itsekkin lähdössä ensi viikolla Brysseliin hoitamaan tätä asiaa — niin olen ohjeistanut sillä tavalla, että sitä meidän kansallista suunnitelmaa muutetaan vieläkin, niin että ruoantuotanto on maatalouspolitiikan pääasia ja siellä korjataan [Puhemies koputtaa] tiettyjä vääristymiä.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Edustaja Östman, olkaa hyvä.

16.14 Peter Östman kd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! On hyvä, että tästä aiheesta käydään laajaa keskustelua. Niin kuin ministeri kertoi, niin hallitus toi kriisipaketin, joka oli 300 miljoonaa euroa, josta sitten 45 miljoonaa euroa olisi tulossa maksuun nyt lähikuukausina, jos olen ymmärtänyt oikein. Hyvä näin. Todellisuudessa on kuitenkin niin, että monilla viljelijöillä kassat olivat tyhjinä jo alkutalvesta.

Sitten tähän kaupan vahvaan asemaan. Tästäkin on puhuttu useita vuosia tässä salissa, eikä mitään muutosta ole ollut näköpiirissä. Sen takia KD on esittänyt, että otetaan käyttöön kustannusindeksi, joka takaa tuotantokustannusten siirtymisen tuottajahintoihin koko elintarvikeketjun läpi. Voisiko hallitus ottaa koppia tästä, koska se voisi olla osa ratkaisua tähän kaupan vahvaan asemaan?

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Ministeri Kurvinen, olkaa hyvä.

16.16 Maa- ja metsätalousministeri Antti Kurvinen (vastauspuheenvuoro): Herra puhemies! Sen verran poikkeen vielä edelliseen kysymykseen, että myös alkuperämerkinnät

Pöytäkirjan asiakohta PTK 60/2022 vp

niin yksityisissä ravintoloissa kuin sitten julkisissa joukkoruokailuissa ovat yksi tapa myös välillisesti tukea meidän omaa elintarviketuotantoamme.

Edustaja Östmanin kysymykseen täytyy todeta se, että meillä on se valitettava haaste — tai en tiedä, onko se valitettava, mutta se on tosiasia — että kaikki maatalouspolitiikka on täysin harmonisoitua ja yhtenäistä Euroopan unionissa, ja kaikki ne kriisitukivälineet, mitä me käytämme, pitää hyväksyä EU:ssa. Minusta hallitus teki ihan oikean ratkaisun ennen tuloani tähän salkulle, että käytettiin niitä välineitä, mitä meillä on olemassa, ettei vuosikausia notifioida jotakin juttua komissiossa, vaan maksetaan niiden tukivälineiden kautta, joita Suomella on jo meidän normaalissa maatalouspolitiikassamme.

Puhemies! Pidän edustaja Östmanin ideaa kustannusindeksistä erinomaisen hyvänä. Pyrin edistämään sitä eri tavoin ministerinä. En lupaa, että saan sen valmiiksi, mutta edistän sitä. Lisäksi tietysti täytyy lainsäädännössä katsoa sopimusehtojen sääntelyä ja sopimusai-kojen sääntelyä. [Puhemies koputaa] Nämä lienevät lainsäätäjän käsissä olevia välineitä.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Edustaja Kalmari, olkaa hyvä.

16.17 Anne Kalmari kesk (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Samaan aikaan, kun valtaosa viljelijöistä on todellisessa kriisissä, jopa konkurssin partaalla, kaikki kauppaliikkeemme ovat tehneet ennätystuloksen. Samaan aikaan myös Yara on tehnyt ennätystuloksen. Joten olen sitä mieltä, että tämän salin pitäisi yhdessä sitoutua siihen, että viimeistään seuraavassa hallitusohjelmassa lukisi kilpailulain muutos, jolla voidaan turvata niiden jalostajien toimintaa, jotka myyvät sinne kaupalle, jotta vastavoima olisi riittävän iso. [Välihuutoja]

Mutta se, mitä ministeri Kurvinen totesi tästä hintaindeksistä, on erittäin hyvä. Ja valio-kunta on kannattanut myöskin sitä, että näitten hintasopimusten kauden tulisi olla riittävän lyhyt — vaikka sopimuskausi on pitkä, hinnoittelun kauden ei tarvitsisi olla. Olisiko tämä mahdollinen porras, [Puhemies koputtaa] millä voitaisiin edetä? [Timo Heinonen: Olisipa keskusta hallituksessa! — Sanna Antikaisen välihuuto]

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitos. — Ministeri Kurvinen, olkaa hyvä.

16.18 Maa- ja metsätalousministeri Antti Kurvinen (vastauspuheenvuoro): Herra puhemies! Totean kilpailulaista, että se kuuluu työ- ja elinkeinoministeriön vastuulle, niin että en lähde sitä kilpailulakia laajemmin arvioimaan. Katson vain tätä elintarvikemarkkin-alain puolta.

EU:ssa on asetettu tällainen tavoite — hieman vapaasti siteeraten — että muutetaan voimasuhteita elintarvikemarkkinoilla ja ruokaketjussa, ja se kyllä kertoo siitä, että ne voimasuhteet eivät ole tasapainossa. Olen maa- ja metsätalousvaliokunnan puheenjohtajan, edustaja Kalmarin, kanssa täysin samaa mieltä: kun ihmiset eivät käyneet ravintoloissa korona-aikana, kaupan keskusliikkeet tekivät valtavan isoja tuloksia, ja eiväthän ne tulokset ole sieltä sitten kyllä valuneet tuottajahintoihin. Se on mielestäni epäreilu tilanne, ja kyllä tälle asialle on tavalla tai toisella tapahduttava muutos, joko markkinoitten kautta tai sitten lainsäädäntöä muuttamalla. Olen laittanut vireille selvittelyn siitä, mitä elintarvikemarkkinalakimuutoksia voisi tehdä, ja juuri nämä sopimusajat ovat yksi asia, mitä pitää selvittää. Palaan asiaan eduskunnassa sitten, kun valmista on.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 60/2022 vp

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Myönnän vielä yhden lisäkysymyksen tähän kysymyksen alkuperäiselle esittäjälle. — Edustaja Laakso, olkaa hyvä.

16.19 Sheikki Laakso ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kiitän näin alkuun, että hallitus ajoi perussuomalaisten edustaja Mäenpään lakialoitteen maaliin — kiitos siitä.

Ministeri Kurvinen, kuten ainakin teidän pitäisi tietää, Suomessa lopetettiin viime vuonna jopa 1 200 maatilaa — siis samaan aikaan kuin niin sanottu maaseudun puolue, keskustta, on hallituksessa vastuuministerinä. [Oikealta: Ohhoh!] Voimme siis suoraan sanoa, että teidän toimenne eivät ole auttaneet maatiloja ja maaseudun ahdinkoa lainkaan. Kysynkin: ovatko maatilat viestineet, että toimenne ovat riittäviä, ja haluavatko he mieluummin palkkaa työstään vaiko pelkkiä almuja? [Sanna Antikainen: Kolme vuotta olette olleet tekemättä mitään!]

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Ministeri Kurvinen, olkaa hyvä.

16.20 Maa- ja metsätalousministeri Antti Kurvinen (vastauspuheenvuoro): Herra puhemies! Minua huolestuttaa, kuten edustaja Laaksoakin, se, että nyt ongelmassa ovat juuri ne investoineet tilat, nuorten viljelijöitten tilat, nuoret perheet, jotka ovat päätoimisia viljelijöitä, ja sille puolelle apua tarvitaan. Toivon todella, että valtiovarainministeri, varapääministeri Saarikko saa tämän kiinteistöverohuojennuksen valmiiksi. Se tukisi juuri niitä investoineita, toivottavasti tulevaisuudessa paremmin menestyviä tiloja, jotka huolehtivat meidän ruokahuollostamme.

Täytyy kyllä todeta, puhemies, että kyllä tällä vaalikaudella on paljon toimia tehty myös maatalouden eteen. Yksi isoimpia on se, että me saimme sellaisen EU-budjetin neuvottelua — tästä myös kiitos pääministeri Marinille — [Mauri Peltokankaan välihuuto] joka takaa vakaan kehityksen meidän maataloustukiimme loppuvuosikymmenelle. Ei tullut kuoppaa sinne, erittäin hyvä neuvottelutulos.

Tiedän sen, että viljelijät haluavat rahansa tuotteesta, eivät tukina. Siksi markkinat pitää saada toimimaan paremmin.

Ja, arvoisa puhemies, haluan lopuksi lähettää viestin kevätkylvöjä tekeville emännille ja [Puhemies koputtaa] isännille: tässä sotatilanteessa en voi kuvitella arvokkaampaa työtä kuin mitä te teette, että meillä pysyy leipä pöydässä. [Sanna Antikainen: Toimenne ovat olleet niin mahtavia, että viljelijät ovat ahdingossa!]

Kysymyksen käsittely päättyi.